

K námitce st-le, že v případech Růženy M. a Františka G. žádné činnosti nevyvíjel, nemohl soud hleděti, ježto námitka tato v řízení správním vznesena nebyla a je tedy v řízení před tímto soudem nepřípustná (§§ 5 a 6 zákona o ss.). Usoudil-li pak žal. úřad z těchto 5 případů, že činnost st-lova měla ráz pravidelnosti, nelze tento jeho úsudek uznati za nelogický.

Při posuzování výdělečné povahy st-lovy činnosti je pak nerozhodné, zda st-l fakticky z této činnosti vskutku dosáhl nějakého čistého zisku, což st-l popírá. Podle ustálené judikatury tohoto soudu ve věcech živnostensko-právních, kde běží o tutéž otázku, je znakem výdělečnosti úmysl docílení z provozované činnosti nějaký hmotný prospěch. V tom směru však st-l sám doznává, že úmysl jeho směřoval k tomu, aby z výtežku činnosti jemu za vinu kladené kryl svoji režii. Nikde však ani během řízení správního netvrdil a také ve stížnosti k tomuto soudu podané netvrdí, že by byl touto režíí mínil jen náklady spojené s provozováním té činnosti, pro niž byl odsouzen, naopak šlo tu zřejmě o režíi celé jeho výdělečné činnosti, do níž spadal zejména i provoz jeho svobodné živnosti revisní kanceláře pro účetnictví. Pak ale nelze nalézti nezákonnost v tom, že žal. úřad i inkriminovanou činnost st-lovu kvalifikoval jako činnost výdělečnou.

Č. 12.859.

C e s t y: Nutná komunikační potřeba cesty, jež je jedním z předpokladů založení veřejnosti cesty podle zákona č. 46/1864 z. z. čes., může za okolností býti dána i tehdy, když témuž komunikačnímu účelu slouží jiná veřejná cesta delší.

(Nález z 14. dubna 1937 č. 1202/35-4.)

P r e j u d i k a t u r a: Boh. A 10.130/32, 12.225/35, 12.514/36.

V ě c: Obec Chraštica proti rozh. zem. úřadu v Praze z 11. prosince 1934 o zveřejnění cesty.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Usnesením obec. zastupitelstva v Chrašticích z 10. září 1933 byla pěšina vedoucí na severní straně velkostatku v Řetči, jehož vlastníky jsou manželé Václav a Kamila B., po parcele č. kat. 700/2 z obce Řetče směrem na Kozárovce a Zalužany prohlášena za pěšinu veřejnou. Odvolání, které proti tomuto usnesení podali majitelé velkostatku v Řetči, dnešní zúč. strana, bylo výměrem okr. úřadu v Písku z 10. května 1934 zamítnuto, a to v podstatě z toho důvodu, že při uvedené pěšině jde o komunikaci nutnou, ježto znamená proti řádné cestě mezi obcemi Řetčí a Touškovem při celkové délce pěšiny 614.15 m zacházku plných 304.15 m, tudíž skoro polovinu zveřejněné pěšiny. Dalšímu odvolání vyhověl zem. úřad v Praze nař. výměrem z 11. prosince 1934 a zrušil napadený výměr okr. úřadu v Písku pro nezákonnost, při čemž v důvodech uvedl, že pro veřejnost cesty chybí v daném případě

nutná komunikační potřeba, neboť spojení mezi Řetčí a Touškovem obstarává jiná veřejná cesta, která je pouze o 304.15 m delší nežli pěšina, o jejíž zveřejnění se jedná, takže pěšinu tu lze kvalifikovati jen jako komunikaci z pohodlí.

Jednaje o stížnosti podané na toto rozhodnutí přihlédl soud na prvé místo k odvodnímu spisu žal. úřadu, ve kterém se upozorňuje, že starosta stěžující si obce vznesl stížnost na základě usnesení obec. rady a nikoli — jak prý je toho třeba — na základě usnesení obec. zastupitelstva. Než soud musil uznati, že tato obrana žal. úřadu, domáhající se odmítnutí stížnosti pro nepřipustnost, není na místě. Podle ustanovení § 55 odst. 2 čes. zřízení obecního, kterýžto předpis má patrně odvodní spis na mysli, je třeba pro udělení plné moci obcí právnímu zástupci ovšem usnesení obec. zastupitelstva. Aby mohla býti podána stížnost k nss však postačí ve smyslu § 7 zákona č. 76/1919 Sb. usnesení obec. rady. V daném případě nebyla plná moc obcí právnímu zástupci udělena, neboť stížnost byla advokátem pouze podepsána, nebylo tedy třeba usnesení obec. zastupitelstva. Není tedy s formálního hlediska překážky, pro níž by se soud stížností podanou obcí Chrašticemi nemohl zabývati. Na prvé místo se ve stížnosti namítá, že k tomu, aby určitý pozemek mohl nabýti povahy veřejné cesty, je třeba jednak věnování se strany vlastníka k účelu komunikačnímu, jednak přijetí tohoto věnování se strany obce; stížnost pak, tvrdíc, že u pěšiny na parcele č. kat. 700/2 v Řetči jsou oba tyto předpoklady splněny, dovozuje, že otázka, zda cesta slouží nutné komunikační potřebě, je vůbec nerozhodná, neboť obec může zřizovati nejen cesty nutné, nýbrž i komunikace účelné, usnadňující nevýhodné spojení dosavadní. Soud nemohl však této námitce stížnosti dáti za pravdu.

Názor žal. úřadu, že právním předpokladem prohlášení cesty, která vede po soukromých pozemcích, za cestu veřejnou jest, že cesta ukazuje nutnou potřebu komunikační, je ve shodě s výkladem, který konstantní judikatura tohoto soudu dává ustanovení § 4 zákona č. 46/1864 z. z. čes. ve spojení s § 28 odst. 2 č. 3 čes. zřízení obec. (srovnej na př. Boh. A 10.130/32). Dlužno arci souhlasiti se st-lkou, že obec může za veřejnou prohlásiti cestu na soukromém pozemku, jestliže majitel pozemku svůj pozemek výslovně k účelům veřejné cesty určí. Než st-lka v celém řízení správním, ve kterém vystupovaly zprvu její orgány jako rozhodující úřady a v němž později byla stranou, neuplatňovala nikdy, že by bylo kdy bývalo došlo k formálnímu věnování pozemku k účelům veřejné cesty se strany majitele pozemku, ani že by toto věnování bylo bývalo přijato. S tímto tvrzením přichází st-lka teprve v soudní stížnosti, kdy však je s ním vzhledem k § 5 zákona o ss prekludována. Musí tedy soud vycházeti z neotřesené skutkové podstaty, na které žal. úřad své rozhodnutí založil, že v daném případě nebylo výslovného souhlasu majitele pozemku pro určení pozemku k účelům veřejné cesty ani přijetí tohoto souhlasu se strany obce.

Chybí-li však výslovné věnování majitele pozemku a nedošlo-li ani k výslovnému přijetí tohoto věnování se strany obce, nýbrž lze-li na obě tyto náležitosti usuzovati jen ze skutečnosti, že určité cesty bylo po

dlouhou dobu bez odporu majitele pozemku, aniž obec proti tomu co namítala, veřejně používáno, pak může se výslovné prohlášení cesty za veřejnou se strany obce státi jedině tehdy, je-li cesta nutným komunikačním spojem, neboť jenom při cestě takto kvalifikované lze učiniti úsudek z faktických poměrů na to, že majitel pozemku s veřejným užíváním cesty souhlasil a že obec měla úmysl cestu do sítě veřejných cest zapojiti. Toto stanovisko v soudní judikatuře důsledně hájené vyvěrá jednak ze zásady, že omezení soukromého vlastnictví k pozemkové ploše, jež zveřejnění cesty přináší, musí býti vykládáno in favorem vlastníka, jednak pak z úvahy, že veřejnost cesty má v zápětí pro obec i různá břemena, zejména povinnost cestu udržovati. Není-li možno zjistiti výslovný projev vůle obce, lze převzetí této povinnosti u obce předpokládati jedině při cestách kvalifikovaných, nikoli však při všech cestách, jichž se fakticky veřejně užívá. Nestačí tedy k založení veřejnosti cesty, jak se stížnost ve svém závěru domnívá, že od nepaměti trvá faktické obecné užívání sporné pěšiny, není-li splněn další předpoklad, totiž nutná komunikační potřeba.

Stížnost ovšem nepřestává na tomto svém základním názoru, který soud nemohl uznati za správný, nýbrž namítá také, že v daném případě jest u pěšiny, o jejíž zveřejnění jde, nutná komunikační potřeba dána, ježto spojení mezi Řetčí a Touškovem, které má pěšina prostředkovati, je naprosto nevhodné, neboť je nutno nejdříve se ubírat opačným směrem a pak se teprve velkou oklikou vraceti, takže spojení je neúčelné. Nejde tedy podle názoru stížnosti o cestu z pohodlí, nýbrž o částečnou nápravu dosavadní komunikace, jež potřebě komunikační nevyhovuje. Soud shledal tuto výtku stížnosti důvodnou.

Žal. úřad se omezil v důvodech nař. rozhodnutí na zjištění, že pěšina, o kterou jde, znamená proti dosavadnímu spojení mezi Řetčí a Touškovem zkrácení o 304.15 m, pročež kvalifikoval pěšinu za cestu z pohodlí. Vycházel tudíž žal. úřad z názoru, že nelze u cesty mluvit o nezbytné potřebě komunikační tehdy, je-li tu spojení jiné, třeba delší. Jest ovšem pravda, že pouhé zkrácení dosavadního spojení cestou novou nevtiskuje samo o sobě této cestě charakter komunikace nutné, jak soud již několikráte vyslovil (srov. na př. výše cit. nález Boh. A 10.130/32), avšak z toho, že určitá cesta je kratší nežli dosavadní spojení, neplyne ještě, že by tato cesta nemohla býti komunikačně nutnou. Zkoumaje nutnost určité cesty, nemůže se sice příslušný úřad omeziti jedině na zjištění toho, že cesta je kratší nežli veřejné komunikace již existující, avšak nemůže také jedině na této okolnosti založiti svůj úsudek, že cesty nevyžaduje nutná komunikační potřeba. Úřad musí vzíti v úvahu veškeré okolnosti, jež mohou míti svůj význam pro otázku, zda jde o cestu nutnou. Na prvním místě bude se ovšem úřad zabývatí otázkou, zda příslušnému spojení neslouží též jiné veřejné komunikace, leč musí při tom též uvážiti situaci cesty, o jejíž zveřejnění jde, její relaci k ostatní síti veřejných cest, její význam pro spojení, pro které jest určena, a pod. (srov. Boh. A 12.225/35, 12.514/36).

Z nař. rozhodnutí je patrné, že se žal. úřad těmito pro zodpovědění otázky, zda jde o cestu nutnou, relevantními okolnostmi nezabýval, vy-

cházeje z názoru, že nutná komunikační potřeba cesty je vždy vyloučena, slouží-li témuž účelu komunikačnímu také jiná veřejná cesta, byť i byla delší. Tento názor však nelze srovnati se zákonem.

Č. 12.860.

Horní právo: Závodní radě přísluší právní nárok na to, aby báňský úřad, potvrzuje služební řád, dbal také toho, aby ve příčině trvání pracovní doby (§ 200 odst. 2 lit. c) hor. zákona) neměl ustanovení, které by se přičilo dohodě uzavřené se zaměstnanci.

(Nález z 14. dubna 1937 č. 16.937/36.)

V ě c: Závodní rada dolu Lotte-Marie proti rozh. báň. hejtmanství v Praze z 1. září 1934 (za žal. úřad komisař báň. úřadů Dr. Václav Boukal a za zúč. stranu »Böhmischer Kohlen-Industrie-Verein, akc. spol.« ve Světcí adv. Dr. Jindřich Vogl z Mostu) o schválení rozvrhu směn.

V ý r o k: — K stížnosti závodní rady dolu Lotte-Marie zrušuje se naříkané rozhodnutí pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Správa dolu Lotte-Marie předložila revírnímu úřadu v Mostě rozvrh směn bagrovacího podniku firmy Dědicové Roberta B. na uvedeném dolu, podle něhož ranní šichta měla trvati od 5 hod. 30 min. do 10 hod., pak měla nastoupiti 15minutová pracovní přestávka a dále mělo býti pracováno opět od 10 hod. 15 min. do 13 hod. 45 min. Odpolední šichta měla dle tohoto rozvrhu trvati od 13 hod. 45 min. do 18. hod., pak měla nastoupiti 15minutová přestávka a další práce měla trvati od 18 hod. 15 min. do 22 hod. Závodní rada svrchu uvedeného dolu odmítla návrh směn, ježto ve skutečnosti jedná se o prodloužení pracovní doby, a žádala, aby zachována byla dosavadní pracovní doba, t. j. první třetina od 6 do 14 hod. a druhá třetina od 14 do 22 hodin.

Báň. revírní úřad v Mostě výměrem z 14. března 1934 schválil navržený rozvrh směn ve smyslu § 200 ob. hor. zákona, při čemž podotkl, že schválení nestojí v cestě žádné překážky s hlediska veřejného zájmu a že důvody uváděné závodní radou nemají opory v zákoně o 8hodinné době pracovní. Opis tohoto výměru zaslal báň. revírní úřad závodní radě dolu Lotte-Marie s upozorněním, že přestávky se do pracovní doby nezapočítávají a že tudíž skutečná doba pracovní zmíněné firmy jak v ranní, tak i odpolední směně činí celkem 48 hodin týdně.

Odvolání, jež proti tomuto výměru podala závodní rada dolu Lotte-Marie bylo nař. rozhodnutím zamítnuto. — — — —

Soud uvažoval takto:

Předmětem nař. rozhodnutí je schválení rozvrhu pracovní doby a pracovních přestávek jakožto součásti služebního řádu po rozumu § 200 hor. zákona. Stížnost namítá proti tomuto rozhodnutí, že se přičí zákonu, poněvadž